

A

abgesichert sein być zabezpieczonym

Abo-Gebühren (Pl.) ['abo gə'by:ʁən] opłaty abonamentowe

abrufbar dostępny do pobrania, dostępny online

absenken obniżać

Achtsamkeitstechniken (Pl.) techniki uważności

allerdings jednakże

allgemein ogólny, powszechny

an einem Schüleraustauschprogramm teilnehmen uczestniczyć w programie wymiany uczniowskiej

an etw. mangeln brakować czegoś

anbauen uprawiać

anbieten oferować

andererseits ['andəʁe,zajts] z drugiej strony

anerkennen uznawać

angeboten oferowany

angeln gehen iść na ryby

Angststörungen (Pl.) ['aŋst'ʃtø:ʁʊŋən] med. zaburzenia lękowe

anhaltend nieustający

anhand na podstawie

Anleitungen (Pl.) wskazówki

annehmen ['an,ne:mən] przyjmować

anschließend ['an,ʃli:snt] następnie

ansetzen postrzegać

anstatt [an'ʃtat] zamiast

Anteile halten gosp. mieć udziały

antreiben napędzać

anzünden ['an,tsy:ndn] zapalać

Arbeitsbedingungen (Pl.) warunki pracy

Arbeitsgesetze (Pl.) praw. przepisy prawa pracy

Atemübungen (Pl.) ćwiczenia oddechowe

auf dem neuesten Stand bleiben być na bieżąco

auf etw. achten uważać na coś

auf jdn. stolz sein być dumnym z kogoś

aufgrund von etw. na podstawie czegoś

aufzählen wyszczególniać

aufwachsen ['aʊf,vaksn] dorastać

aus allen Nähten platzen idiom. pękać w szwach

aus diesem Grund z tego powodu

aus etw. bestehen [bə'ʃte:ən] składać się z czegoś

ausblenden wypierać, zapominać

Ausgaben (Pl.) wydatki

Ausgabeposten (Pl.) wydatki

ausgeben wydawać

ausgelassen beztroski

auskühlen ['aʊs,ky:lən] wychłodzić się

auslösen spowodować

ausmachen wyłączać

ausschalten wyłączać

ausschlaggebend ['aʊsʃla:k,ge:bnt] decydujący

ausschließlich ['aʊsʃli:slɪç] wyłącznie

ausstrahlen ['aʊs'ʃtra:lən] wyświetlać, emitować

auswählen ['aʊs,vɛ:lən] wybierać

außergewöhnlich wyjątkowe, niezwykle

Ä

ärgerlich ['ɛʁgɐ,lɪç] irytujący, przykry

äußerst ['ɔɪsɛst] nad wyraz

B

baden kąpać się

basteln majsterkować

bedeutend znaczący

beeindruckend [bə'ʔaɪn,dʁʊknt] imponujący

beeinflussen [bə'ʔaɪn,flʊsn] wpływać

befehlen rozkazywać

Befestigungsteile (Pl.) elementy mocujące

begrenzt [bə'gʁɛntʃt] ograniczony

behalten zachować

behandeln traktować

beharrlich [bə'harrlɪç] uporczywie

beladen załadować

beliebt popularny

belohnen nagradzać

benötigen [bə'nø:ɪgn] potrzebować

beobachten obserwować

bereiten przysparzać

berufstätig [bə'ʁu:ʃt,ʃt:ɪç] aktywny zawodowo

berücksichtigen [bə'ʁykrɪçtɪgn] uwzględniać

berühmt [bə'ʁy:mt] znany

besitzen [bə'zɪʃn] posiadać

besonders szczególnie

bestehen [bə'ʃte:ən] istnieć

betonen podkreślać

betragen wynosić

bevor [bə'fo:ɐ] zanim

bevorzugen preferować

bewusst świadomy

bezeichnen [bə'ʃaɪçnən] określać

bilden tworzyć

biologisch abbaubar rozkładający się biologicznie w środowisku

blind ślepy

Brustschmerzen (Pl.) med. bóle w klatce piersiowej

D

dankbar wdzięczny

darüber hinaus ponadto

das Altmetall, -e złom

das Altpapier, -e ['altpa,pi:ɐ] makulatura

das Aluminium, kein Pl. aluminium

das Ambiente [am'bjɛntə] atmosfera

das Angebot, -e oferta

das Anwenden stosowanie

das Bedürfnis nach etw. potrzeba czegoś

das Blutzuckermessgerät, -e [blu:ʃtsʊkə'mɛsgɛ:t] med. glukometr

das Bundesland, -länder polit. geogr. kraj związkowy

das Denkmuster, - wzorzec myślenia

das Ding, -e rzecz

das Dorf, Dörfer wieś

das Eingehen eines Risikos podjęcie ryzyka

das Eisen, kein Pl. ['aɪzn] żelazo

das Energielabel etykieta energetyczna

das Engagement [əgaʒ'mā:] zaangażowanie

das Entspannungstraining trening relaksacyjny

das Ergebnis, -se wynik

das Erlebnis, -se przeżycie, doświadczenie

das Erzeugnis, -se [ɛʁ'ʦʉɪknɪs] wyrób, produkt

das Fahrgeschäft, -e ['fa:ɐgə'ʃɛft] atrakcja w wesołym miasteczku

das Festzelt, -e namiot festiwalowy

das Forscherteam zespół badaczy

das Gehirn mózg

das Gehör [gə'hø:ɐ] słuch

das Gesicht [gə'ziçt] twarz

das Getreide zboże

das Gießen ['gi:sn] podlewanie

das Gleichgewicht [*ˈɡlaɪçɡəˌvɪçt*]

równowaga

das Grab grób

das Grablicht, -er [*ˈɡʁaːpˌlɪçt*] znicz

das Hauptwerk główne dzieło

das Haushaltsbudget budżet domowy

das Hegen von etw. żywienie,
odczuwanie czegoś

das Hermelin gronostaj

das Hörverstehen rozumienie ze słuchu

das Kleidungsstück, -e [*ˈklaɪdʊŋsˌʃtʏk*]
część ubioru

das Klischee, -s [*ˈkliˈʃeː*] stereotyp

das Kreischen [*ˈkʁaɪʃçən*] przenikliwy
dźwięk

das Lebewesen, - istota żywa

das Leid cierpienie

das Metall, -e metal

das Militär [*ˈmiliˈtɛːr*] wojsko

das Mitgefühl [*ˈmitɡəˌfʏːl*] współczucie,
empatia

das Mittel zum Zweck środek do celu

das Nachschlagewerk, -e kompendium,
dzieło encyklopedyczne

das Rascheln [*ˈʁaʃlən*] szelest

das Rasieren golenie

das Recycling [*ˈʁiˈsaɪklɪŋ*] recykling

das Regenwasser deszczówka

das Riesenrad diabelski młyn

das Sammelsurium zbieranina,
mieszmasz

das Schnäppchen, - [*ˈʃnɛpçən*] *pot.*
okazyjny zakup

das Schwitzen *med.* pocenie się

das Sonderangebot, -e promocja

das Sparverhalten zwyczaj związane
z oszczędzaniem pieniędzy

das Steigenlassen puszczenie
w powietrze

das Styropor, kein Pl. [*ˈʃtyʁoˈpoːr*]
styropian

das Tagesgeldkonto, -konten *gosp.*
otwarte konto oszczędnościowe

das Taschengeld, die Taschengelder
kieszonkowe

das thematisch relevante Wortmaterial
słownictwo związane z tematem

das Umfeld otoczenie

das Unterbewusstsein podświadomość

das Unternehmen, - *gosp.*
przedsiębiorstwo

das Verb *ling.* czasownik

das Verbot, -e zakaz

das Verhaltensmuster, - wzorzec
zachowania

das Verständnis [*ˈfɛʃˌtɛntnɪs*] zrozumienie

das Vorhaben zamiar

das Wassersparen oszczędzanie wody

das Wegwerfen wyrzucanie

das Wiederverwenden ponowne
wykorzystanie

das Wohlbefinden [*ˈvoːlbəˌfɪndən*]
samopoczucie

das Zerschlagen zakończenie, rozpad

das Zittern [*ˈʦɪtən*] drżenie

dauerhaft trwały

den Mut finden znaleźć odwagę

der Abbruch zakończenie

der Abfall, Abfälle odpady

der Abfalleimer, - [*ˈapfalˌʔaɪmə*] kubel,
wiaderko na odpady (w domu)

der Abgrund otchłań

der Altglascontainer, - kontener na szkło
przeznaczone do recyklingu

der Altpapiercontainer, - kontener
na makulaturę

der Angehörige, -n [*ˈangəˌhøːʁɪɡə*]
członek rodziny

der Anlass okazja

der Ansatz, Ansätze podejście,
koncepcja

der Anstoß [*ˈanˌʃtoːs*] impuls, bodziec

der Apfelkuchen jabłecznik

der Arbeitgeber, - pracodawca

der Ausdruck wyraz

der Austausch wymiana

der Bausparvertrag, -verträge *gosp.*
umowa oszczędnościowo-budowlana

der Begriff pojęcie

der Bekanntenkreis grono znajomych

der Bereich zakres

der Bestandteil część

der Betrag, Beträge kwota

der Betroffene, -n osoba dotknięta jakimś
problemem

der Bezug zu etw. odniesienie
do czegoś, związek z czymś

der Blickwinkel, - perspektywa

der Blutzuckerspiegel [*ˈbluːʦʊkəˌʃpiːɡl*]
med. poziom cukru we krwi

der Bundesstaat, -en *polit. geogr.* stan
(w USA)

der Bürger, - obywatel

der Denker, - myśliciel

der Düsenjet, -s [*ˈdyːzn̩ ˈd͡ʒɛt*] samolot
odrutowy

der Einfluss auf etw. wpływ na coś

der Einheimische, -en
mieszkaniec/miejscowy

der Einkaufszettel [*ˈaɪnkaʊfsˌʦɛtəl*] lista
zakupów

der Einkommensunterschied
[*ˈaɪnkoˌmɛnsuːntɛˌʃiːt*] *gosp.* różnica
w dochodach

der Einzelhandel *gosp.* handel detaliczny

der Einzug [*ˈaɪnˌʦuːk*] nadejście

der Engpass, Engpässe [*ˈɛŋpas*]
problemy finansowe

der Erfolg sukces

der Federweißer [*ˈfeːdeˌvaɪzɐ*] młode,
częściowo sfermentowane wino

der Flammkuchen cienki placek z cebulą,
boczką i śmietaną

der Fluch przekleństwo

der Fonds [*ˈfɔːs*] *gosp.* fundusz

der Friedhof cmentarz

der Gegenstand, Gegenstände
przedmiot, obiekt

der Gehörschutz [*ɡəˈhøːʃ ˈʃʊts*] nauszniki
ochronne

der Geringverdiener [*ɡəˈʁɪŋfɛʃˌdiːnɐ*]
gosp. osoba o niskich dochodach

der Geschirrspüler [*ɡəˈʃɪʁ ʃpʏːlɐ*]
zmywarka do naczyń

der Gewinner, - zwycięzca

der Grad stopień

der Grundsatz zasada

der Himmel niebo

der Informationsaustausch wymiana
informacji

der Jahrgang rocznik

der Kalte Krieg *hist.* zimna wojna

der Karton, -s karton

der Klimawandel zmiana klimatu

der Kontrollverlust utrata kontroli

der Korb kosz

der Kunststoff, -e [*ˈkʊnstˌʃtɔf*] tworzywo
sztuczne

der Laie, -n [*ˈlaɪə*] laik

der Laufsteg, -e [*ˈlaʊfˌʃtɛːk*] wybieg

der Lohn, Löhne [*ˈloːn*] *gosp.* pensja,
wynagrodzenie

der Luftballon, -s balon

der Lärmpegel poziom hałasu

der Mut odwaga

der Müll, kein Pl. [*ˈmʏl*] śmieci

der Müllcontainer, - [*ˈmʏlkənˌtɛːnɐ*]
kontener na śmieci

der Papierkram *pot.* papierkowa robota, formalności

der Preis, -e cena

der Riesling riesling (szczep winorośli i rodzaj wina)

der Rohstoff, -e ['ʁoːʃtoʃ] surowiec

der Ruhm [ʁuːm] sława

der Satzanfang początek zdania

der Saumagen żołądek wieprzowy faszerowany mięsem i ziemniakami

der Schalldruckpegel poziom ciśnienia akustycznego

der Schnitt, -e fason, krój

der Schwindel *med.* zawroty głowy

der Sinnzusammenhang, -hänge sens, związek logiczny

der Spitzname ['ʃpiːtsˌnaːmə] przydomek

der Straßenverkehr ['ʃʁaːsˌnɛʃəˌkeːp] ruch uliczny

der Stromfresser *pot.* pożeracz prądu

der Stromverbrauch ['ʃʁoːmʃɛʁˌbʁaʊx] zużycie energii

der Studienteilnehmer, - uczestnik badania

der Umgang mit etw. obchodzenie się z czymś

der Umweltverschmutzer ['ʊmˌvɛltʃɛʁˌʃmʊtˌsɛ] *pot.* truciiciel środowiska

der Untergang zagłada

der Unterricht ['ʊntɐˌʁɪçt] zajęcia lekcyjne

der Uropa *pot.* pradziadek

der Verbraucher, - konsument

der Verlierer, - przegrany

der Verwandte, -n krewny

der Vorteil, -e zaleta

der Wasserhahn ['vaseˌhaːn] kran

der Wasserverbrauch zużycie wody

der Weinberg winnica

der Weltmarktführer *gosp.* lider światowego rynku

der Wert wartość

der Wille wola

der Winzer, - ['vɪntsɐ] winiarz

der Wissenschaftler, - naukowiec

der Wohlstand ['voːlʃtant] dobrobyt

der Wunsch, -e pragnienie, potrzeba

der Zuckergehalt ['ʦukeɐəˌhalt] zawartość cukru

der Zugang ['ʦuːɡaŋ] dostęp

der Zwang, Zwänge ['ʦvaŋ] przymus

der Zweifel ['ʦvɛʔl] wątpliwość

der Zwiebelkuchen ['ʦviːblˌkuːxŋ] placek cebulowy, ciasto z cebulą

der Überblick über etw. rozeznanie w czymś, wgląd w coś

der Überfluss ['yːbɛflʊʃ] nadmiar, zbytek

der Übermensch nadczłowiek

deutlich ['dɔɪtʃɪç] wyraźnie

die Ablenkung rozproszenie

die Abwägung ['apˌvɛːɡʊŋ] przemyslenie, rozważenie

die Anbaufläche ['anbaʊˌflɛçə] powierzchnia uprawna

die Angst vor etw. strach przed czymś

die Anpassungsfähigkeit ['anpasʊŋˌʃɛːɪçkʰaɪt] zdolność adaptacji

die Anschaffung, -en zakup

die Ansicht, -en pogląd

die Anspannung napięcie

die Anstrengung ['anˌʃʁɛŋʊŋ] wysiłek, trud

die Arbeitsschutzbehörde ['aʁbaɪtsˌʃʊtsbɐˈhøːpɔdɐ] urząd ds. bezpieczeństwa i higieny pracy

die Atemnot *med.* duszności, trudności w oddychaniu

die Aufklärung ['aʊfˌklɛːʁʊŋ] *hist.* oświecenie

die Auflösung ['aʊfˌløːzʊŋ] rozpad

die Aufmerksamkeit uwaga

die Ausnahme, -n wyjątek

die Auswahl wybór

die Auswertung analiza, ocena

die Auswirkung, -en wpływ, skutek, konsekwencja

die Bedeutung znaczenie

die Bedingung, -en warunek

die Bedrohung [bəˈdʁoːʊŋ] zagrożenie

die Begegnung, -en spotkanie

die Behandlung leczenie

die Bekleidungsindustrie przemysł odzieżowy

die Beleuchtung [bəˈlɔɪçtʊŋ] oświetlenie

die Beschäftigung [bəˈʃɛftɪɡʊŋ] *gosp.* zatrudnienie

die Besitzerin właścicielka

die Bestätigung akceptacja, uznanie

die Beurteilung ocena

die Bevölkerung [bəˈfølkəʁʊŋ] społeczeństwo

die Bevölkerungsgruppe [bəˈfølkəʁʊŋsˌɡʁʊpə] grupa ludności

die Beziehung, -en relacja

die Blamage, -n [blaˈmaːʒə] kompromitacja, blamaż

die Bohrmaschine, -n ['boːʁmaˌʃiːnə] wiertarka

die Botschaft przesłanie

die Boutique [buˈtiːk] butik

die Bratwurst kielbasa do smażenia/pieczona

die Brezen, - ['bʁɛːtsŋ] tradycyjny niemiecki precel

die Dankbarkeit wdzięczność

die Einführung ['aɪnˌfʏːʁʊŋ] wprowadzenie

die Einsamkeit samotność

die Einschränkung, -en ['aɪnˌʃʁɛŋkʊŋ] ograniczenie

die Einstellung zu etw. nastawienie do czegoś

die Einwegflasche, -n ['aɪnveːkˌflaʃə] butelka jednorazowa

die Energieeffizienzklasse klasa efektywności energetycznej

die Entscheidung decyzja

die Entwicklung, -en zmiana, przemiana

die Erfahrung, -en doświadczenie

die Erinnerung, -en wspomnienie

die Erkenntnis poznanie, zrozumienie

die Ernährung [ɛʁˈnɛːʁʊŋ] odżywianie

die Erwartung, -en oczekiwanie

die Erzählung, -en [ɛʁˈʦɛːlʊŋ] opowiadanie

die Fachzeitschrift ['faxˌʦaɪtʃʁɪʃt] czasopismo specjalistyczne

die Fehlinterpretation ['feːlʔɪntɛpɪetaˌʦjɔːn] błędna interpretacja

die Fettverbrennung ['fɛtʃɛʁˌbʁɛnʊŋ] spalanie tkanki tłuszczowej

die Furcht lęk

die Förderung ['føʁdɛʁʊŋ] wspieranie

die Geduld cierpliwość

die Gefahr niebezpieczeństwo

die Gegenwart współczesność

die Geldanlage, -n *gosp.* lokata pieniężna

die Gemeinschaft wspólnota

die Gerechtigkeit [gəˈʁɛçtɪçkʰaɪt] sprawiedliwość

die Gesamtheit całość

die gesellschaftliche Entwicklung rozwój społeczny

die Gewissheit pewność

die Glühbirne, -n ['glyːˌbɪʁnə] żarówka

die Grenze, -n ['ɡʁɛntʃə] granica

die Grundlage podstawa

die grundlegende Neubearbeitung gruntowne opracowanie na nowo

die Grundschule, -n szkoła podstawowa

die Hauptrolle rola główna

die Heizung ['ha:ʒʊŋ] ogrzewanie

die Herangehensweise podejście, metoda

die Herstellung ['he:ɐ̯ʃtɛlʊŋ] produkcja

die Kerze, -n ['kɛʁtsə] świeczka

die Kettenreaktion reakcja łańcuchowa

die kognitive Verhaltenstherapie psych. terapia poznawczo-behawioralna

die Kommunikationsanforderung, -en wymaganie komunikacyjne

die Konjugation ling. odmiana czasownika, koniugacja

die Konzentrationsfähigkeit [kɔntʃɛntʁaˈʃi:ʊns.fɛ:ɪçkʰaɪt] zdolność do koncentracji

die Krankschreibung, -en zwolnienie lekarskie

die Kreissäge ['kʁaɪs.zɛ:gə] piła tarczowa

die Kunst sztuka

die Lautstärke ['laʊt.ʃtɛʁkə] głośność

die Lebensqualität ['le.bɛnskvaliːtɛ:t] jakość życia

die Lehre ['le:ʁə] nauka

die Leistungsfähigkeit ['laɪstʊŋs.fɛ:ɪçkʰaɪt] produktywność

die Macht władza

die Macke, -n pot. dziwactwo

die Mehrheitseignerin gosp. właścicielka większościowego udziału

die Mehrwegflasche, -n ['me:ɐ̯ve:k.flafə] butelka wielokrotnego użytku

die Meinungsäußerung wyrażanie opinii

die Menge ilość

die Miete czynsz

die Möglichkeit, -en ['mø:klɪçkʰaɪt] możliwość

die Mühsal trud, udręka, utrapienie

die Müllabfuhr, kein Pl. ['mʏlʔap.fu:ɐ̯] wywóz śmieci

die Müllbeseitigung/die Müllentsorgung ['mʏlʔɛnt.zɔʊgʊŋ] ['mʏl bəˈzʰɪtɪgʊŋ] pozbywanie się śmieci

die Mülldeponie, -n ['mʏldɛpo.ni:] wysypisko śmieci

die Mülltrennung ['mʏl.tʁɛnʊŋ] segregacja śmieci

die Nachhaltigkeit zrównoważenie

die Nahrung ['na:ʁʊŋ] żywność

die Pappe, -n ['papə] tektura, karton

die Pflanze, -n ['pʰlantʃə] roślina

die Pflege von Netzwerken dbałość o kontakty międzyludzkie w sieci

die Qualität [kvaliˈtɛ:t] jakość

die Quantität [kvantiˈtɛ:t] ilość

die Rebe winorośl

die Reederei przedsiębiorstwo żeglugowe

die Reizbarkeit ['ʁaɪʃtsba:ɐ̯kʰaɪt] drażliwość

die Rendite gosp. zysk

die Schifffahrt rejs

die Schraubenhandlung sklep ze śrubami

die Schwierigkeit, -en ['ʃvi:ɪçkʰaɪt] trudność

die Schüchternheit ['ʃʏçtɛnhaɪt] nieśmiałość

die Selbstbestimmung ['zɛlpstbɛˈʃtɪmʊŋ] samostanowienie

die Selbstverständlichkeit rzecz oczywista

die Selbstverwirklichung ['zɛlpstfɛɐ̯ˌvɪʁklɪçʊŋ] samorealizacja

die Sicherheit bezpieczeństwo

die Sichtweise perspektywa

die Sorte, -n ['zɔʁtə] rodzaj, gatunek

die Sparsamkeit ['ʃpa:ɐ̯za.mkaɪt] oszczędność

die Speise, -n ['ʃpaɪzə] potrawa

die Spezialität, -en [ʃpɛʃiˈʒialiˈtɛ:t] specjalność kuchni

die Sprecherin, -nen mówczyni

die Staatsform ['ʃta:ʃs.fɔʁm] forma państwa

die Staffel, -n ['ʃtafl] sezon (serialu)

die Stellung miejsce, rola

die Sterblichkeit ['ʃtɛʁplɪçkʰaɪt] śmiertelność

die Stimmung nastrój

die Studie, -n ['ʃtu:diə] badanie

die Stufe ['ʃtu:fə] poziom

die Suche nach etw. poszukiwanie czegoś

die Tauschbörse, -n ['taʊʃ.bœʁzə] gosp. giełda wymiany

die Tracht, -en strój ludowy

die Umfrage ankieta

die Umgebung okolica

die Umsetzung ['ʊm.zɛʃʊŋ] realizacja

die Umwelt środowisko

die Unabhängigkeit ['ʊnʔap.hɛɪɪçkʰaɪt] niezależność

die Ungleichheit ['ʊn.glaɪçhhaɪt] nierówność

die Unterwäsche ['ʊntɛ.vɛʃə] bielizna

die Veranstaltung, -en [fɛɐ̯ˈʔanʃtaltʊŋ] impreza, wydarzenie

die Verantwortung odpowiedzialność

die Vereinigten Staaten (Pl.) polit. geogr. Stany Zjednoczone

die Verfügbarkeit [fɛɐ̯ˈfy:kba:ɐ̯kʰaɪt] dostępność

die Verkostung degustacja

die Verletzung [fɛɐ̯ˈlɛʃʊŋ] naruszenie, pogwałcenie

die Vermeidung unikanie

die Vermittlerin pośredniczka

die Vernunft rozum

die Verpackung, -en [fɛɐ̯ˈpakʊŋ] opakowanie

die Verringerung zmniejszenie

die Verschwendung [fɛɐ̯ˈʃvɛndʊŋ] marnotrawstwo

die Verwertung utylizacja

die Volksfeststimmung atmosfera festynu

die Vorstellung ['fo:ɐ̯ʃtɛlʊŋ] wyobrażenie, przedstawienie

die Wahrheit prawda

die Waschmaschine ['vaʃma.ʃi.nə] pralka

die Wegwerfkultur kultura promująca jednorazowy użytek produktów

die Weinprobe, -n degustacja wina

die Weisheit mądrość

die Werkstatt ['vɛʁk.ʃtat] warsztat

die Wiederaufbereitung przetwarzanie surowców wtórnych

die Wiederverwertung ponowne wykorzystanie, recykling

die Wissenschaft nauka

die Wortschatzdichte nasycenie słownictwem

die Würde godność

die Zeitlosigkeit ponadczasowość

die Zerstörung [ʃtɛɐ̯ˈʃtø:ʁʊŋ] zniszczenie

die Zukunft ['ʃu:.kʊnʃt] przyszłość

die Zukunftssicherung zabezpieczenie na przyszłość

die Zurückgezogenheit [ʃuˈʁʏkɡəˈʃtø:ɡnhaɪt] izolacja społeczna

die Überlegung, -en przemyślenie

Dreharbeiten (Pl.) ['dʁɛ:ʔaʁ.bajʁn] kręcenie filmu

drüben ['dʁy:bɪn] po tamtej stronie

durchatmen wziąć oddech

durchaus ['dʊʁçaus] całkiem, zdecydowanie

durchführen ['dʊʁç.fy:ʁən] przeprowadzać

durchschnittlich ['dʊʁç.ʃnɪtlɪç] przeciętny

E

effizient efektywny
ehrlich ['e:ɐ̯lɪç] szczerze
eigen własny
eigentlich ['aɪɡntlɪç] właściwie
ein Gebet sprechen *idiom. rel.* odmówić modlitwę
ein stimmiges Gesamtbild spójny wygląd, efekt końcowy, spójna całość
ein Vermögen ausgeben *idiom.* wydawać majątek
eine Dusche nehmen brać prysznic
einen hohen Stellenwert haben *idiom.* mieć wysoką wartość
einen wahren Kern haben zawierać w sobie ziarno prawdy
einer Sache ausgesetzt sein być narażonym na coś
einerseits ['aɪnə,zaɪts] z jednej strony
einflussreich ['aɪnflʊs,vaɪç] wpływowy
einführen wprowadzać
Einnahmen (Pl.) dochody
Einsparungen (Pl.) oszczędności
einstündig ['aɪn,ftʏndɪç] godzinny
einzel ['aɪntsɪn] pojedynczy
endlich sein mieć swój kres, być śmiertelnym
endlos niekończący się
energiehungrig energochłonny
eng ograniczony
eng verbunden ściśle związany
enorm ogromny
entdecken odkryć
entgegen wbrew
entgegengehen wychodzić naprzeciw
entscheiden decydować
entscheidend decydujący
Entscheidungen treffen *idiom.* podejmować decyzje
entsprechen [ɛnt'ʃpɛçɐn] odpowiadać
entstehen [ɛnt'ʃte:ən] powstać
entwerfen projektować
entwickeln rozwijać, opracowywać
erdrückend [ɛɐ̯'dʁʏknt̩] przytłaczający
erfinden wymyślić
erfordern wymagać
erhalten otrzymać
erheben zebrać
erheblich znacznie, w dużym stopniu
erhöht [ɛɐ̯'hø:t] podwyższony, zwiększony
erkennen rozpoznać

erklären [ɛɐ̯'kle:ʁən] wyjaśniać
erlangen zyskać
erlauben pozwalać
erleben przeżywać
erleichtern ułatwiać
ermöglichen [ɛɐ̯'mø:klɪçn] umożliwiać
ernten zbierać plony
erreichbar [ɛɐ̯'vaɪçba:ɐ̯] osiągalny
erreichen osiągnąć
erscheinen ukazać się
ersetzen zastąpić
es handelt sich um ... mowa o...
etw. anstreben dążyć do czegoś
etw. beeinflussen [bə'ʔaɪn,flʊsɐn] wpływać na coś
etw. beeinträchtigen [bə'ʔaɪn,tʁɛçtɪçn] negatywnie na coś wpływać
etw. genießen [gə'ni:sɪn] cieszyć się czymś
etw. im Griff behalten *idiom.* mieć coś pod kontrolą
etw. infrage stellen poddawać coś w wątpliwość
etw. kündigen rezygnować z czegoś
etw. loswerden pozbyć się czegoś
etw. nachlaufen gonić za czymś
etw. steigen lassen puszczać coś w powietrze
etwas Gutes tun czynić coś dobrego
etwas Wertvolles coś cennego

F

fangen łowić
fast prawie
feiern świętować
feststehen być pewnym
fließen ['fli:sɪn] płynąć
flott sprawny
folgend (Pl.) następujący
fordern żądać
fortsetzen ['fɔʁt,zɛtʃn] kontynuować
fremd obcy
fälschlicherweise ['fɛlʃlɪçə,vaɪzə] błędnie
fördern wspierać, rozwijać
für etw. plädieren opowiadać się za czymś

G

Gebrauchsgüter (Pl.) [gə'brʌʊxsgy:tɐ] artykuły trwałego użytku
gefallen podobać się
gegenseitig wzajemny
gehören należeć

gekennzeichnet [gə'kɛntsʌɪçnɛt] nacechowany, charakteryzujący się, cechujący się
gelangen trafiać
gelingen udać się
gelten uchodzić
gemeinsam razem, wspólnie
gemütlich [gə'my:tɪç] przytulny
genießen [gə'ni:sɪn] cieszyć się, rozkoszować się, delectować się
Genussmittel (Pl.) używki
geprägt [gə'pɛ:kt] ukształtowany
gerecht [gə'ʁɛçt] sprawiedliwy
geschehen dziać się
gestalten kształtować, tworzyć
Getränke in Pfandflaschen kaufen kupować napoje w butelkach zwrotnych
gewidmet poświęcony
gewinnen wygrać
gezielt [gə'tsi:lt] celowo
gleichzeitig ['glɛɪç,tʃʌɪtɪç] równocześnie
Grundkenntnisse (Pl.) podstawowe umiejętności
grundlegend fundamentalny
gründen zakładać
gute Laune haben *idiom.* mieć dobry humor
gängig ['gɛŋɪç] powszechny
Güter (Pl.) dobra

H

halbtrocken półwytrawny
handeln postępować
hartgesotten ['hɑʊtɡə,zɔtɪn] zagorzały
Haushaltsgeräte (Pl.) ['haʊʃhɔltsgə,ʁe:tə] sprzęty gospodarstwa domowego
Haushaltskosten (Pl.) koszty utrzymania gospodarstwa domowego
Heizkosten (Pl.) ['haɪts,kɔstɪn] koszty ogrzewania
herkömmlich ['he:ɐ̯,kœmlɪç] tradycyjny
herstellen produkować
herumfragen rozpytywać
hiesig tutejszy
hilfreich pomocny
hilfsbereit skory do pomagania innym
hinsichtlich ['hɪnzɪçtlɪç] odnośnie
hinterfragen kwestionować
hochwertig wysokiej jakości
häufig ['hɔɪfɪç] często

I

im Allgemeinen ogólnie
im Alter na starość
im Durchschnitt przeciętnie
im Kapselstil w stylu kapsułowym
im Müll landen lądować w śmieciach
im Vorfeld z wyprzedzeniem
im Wege stehen *idiom.* przeszkadzać
Impulskäufe (Pl.) zakupy robione pod wpływem impulsu
in der Öffentlichkeit auftreten pokazywać się publicznie
in Gebrauch sein być w użyciu
in keinem Verhältnis zu etw. stehen być niewspółmiernym do czegoś
in Wirklichkeit w rzeczywistości
inhaltsreich bogaty w treść
innerhalb w ciągu
insbesondere w szczególności
insgesamt łącznie

J

jdm. etw. beibringen nauczyć kogoś czegoś
jdm. von etw. abraten odradzać komuś coś
jdm. überlassen bleiben pozostawać w czyjejś gestii
jdn. auf etw. aufmerksam machen zwracać czyjąś uwagę na coś
jdn. belästigen [bə'lestɪɡn] naprzykrzać się komuś
jdn. beschäftigen [bə'ʃɛftɪɡn] zajmować kogoś
jdn. mit etw. beauftragen zlecić komuś zrobienie czegoś
jdn. zu etw. anregen zachęcać kogoś do czegoś

K

keineswegs w żadnym wypadku
Klimaschutzmaßnahmen (Pl.) ['kli:ma'ʃʊts ,ma:'sna:mən] działania na rzecz ochrony klimatu
klingen brzmieć
kostspielig kosztowny
kritisch hinterfragen mieć krytyczne podejście

L

lachen śmiać się
landesweit ogólnokrajowy
langfristig długoterminowy

langlebig ['lanɐ,le:bɪç] trwały
laut według
Lebenshaltungskosten (Pl.) koszty utrzymania
Lebensmittel (Pl.) artykuły spożywcze
leere Versprechen (Pl.) puste słowa, niespełnione obietnice
leihen ['ləiɐn] pożyczać
Leistungen (Pl.) osiągnięcia
lernwillig chętny do nauki
leuchten ['lɔɪçtŋ] świecić
locken przyciągać
längst [lɛŋst] od dawna

M

Magen-Darm-Beschwerden (Pl.) *med.* dolegliwości żołądkowo-jelitowe
Maßnahmen (Pl.) ['ma:s,na:mən] działania
Meeresfrüchte (Pl.) ['me:əs,frʏçtə] owoce morza
meiden unikać
Menschenrechte (Pl.) ['mɛnʃn,ʁɛçtə] *praw.* prawa człowieka
merken zauważać
mit Bedacht z rozważą
mit bürgerlichem Namen urodzona jako
mit etw. umgehen obchodzić się z czymś
mit leerem Magen z pustym żołądkiem
möglich możliwy
Müll ablagern/abladen składować śmieci

N

nachhaltig ['na:x,haltɪç] zrównoważony
neue Maßstäbe setzen wyznaczać nowe standardy
nie [ni:] nigdy
niedrig ['ni:dɪç] niski
nutzlos daremny

O

organische Abfälle [ɔʁ'ga:nɪʃə 'ap,fele] odpady organiczne

Ö

öffentlich ['œfntliç] publiczny
öffentliche Verkehrsmittel (Pl.) środki transportu publicznego

P

pflanzen sadzić
Pflegekräfte (Pl.) personel pielęgniarstwa
prekär [pʁe'kɛ:ɐ] krytyczny
prägen kształtować

prägend ['pʁɛ:ɡnt] kształtujący
prüfen sprawdzać

R

ratsam wskazany
recyceln [ˌʁi'saɪkəlŋ] recyklingować
regelmäßig ['ʁe:ɡl,mɛ:sɪç] regularny
riesig ogromny
rohstoffliches Recycling recykling surowcowy
Rücklagen (Pl.) *gosp.* oszczędności

S

sachlich rzeczowy
satt [zat] syty
schaffen tworzyć
scheinbar pozorny
schlicht [ʃliçt] prosty, skromny
schließlich [ʃli:slɪç] w końcu, ostatecznie
schmelzen ['ʃmɛltʃn] wytapiać
schonen ['ʃo:nən] chronić
Schriften (Pl.) pisma
Schritt halten dotrzymać kroku
schrittweise stopniowo
Schubkarchenstände (Pl.) tradycyjne stoiska winiarskie
schweigend w milczeniu
schädigen ['ʃɛ:diɡn] uszkadzać
sei es ... oder ... czy to... czy...
seinen Müll trennen segregować swoje śmieci
seinen Zweck erfüllen spełnić swoje zadanie/osiągnąć swój cel
selbstverständlich ['zɛlpstfɛɐ̯ ʃtɛntlɪç] oczywisty
senken obniżać
sich an jdn. erinnern wspominać kogoś
sich anstrengen [zɪç'an ʃtʁɛŋən] wysilać się
sich auf etw. auswirken oddziaływać, wpływać na coś
sich aufhalten przebywać
sich bewähren [zɪç bə've:ʁən] sprawdzać się, zdawać egzamin
sich einer Sache bedienen posługiwać się czymś
sich etw. anschauen oglądać sobie coś
sich für etw. einsetzen wstawiać się za czymś
sich in etw. verwandeln przeobrażać się w coś
sich mit etw. beschäftigen [bə'ʃɛftɪɡn] zajmować się czymś

sich verändern zmieniać się

sich von etw. befreien uwolnić się
od czegoś

sich wandeln zmieniać się

sich wohlfühlen [zɪç ˈvo:l, fy:lən] dobrze się
czuć

sich zurückziehen wycofywać, izolować
się

sich ändern zmieniać się

sinnlos bezsensowny

sinnvoll sensowny

sogar nawet

sorgfältig [ˈzɔʁkfɛltɪç] dokładny

sortieren [zɔʁˈti:rən] sortować

sparen oszczędzać

Spartipps (Pl.) wskazówki dotyczące
oszczędzania

staatlich [ˈʃta:tliç] państwowy

stammen aus ... wywodzić się z...

stattdessen [ʃtatˈdɛsn] zamiast tego

stattfinden [ˈʃtat, fɪndn] rozgrywać się

Stellung nehmen zająć stanowisko

sterben [ˈʃtɛbn] umierać

stichwortartig za pomocą
równoważników zdań

streng [ʃtrɛŋ] surowy

stressauslösend wywołujący stres

Stromkosten (Pl.) koszty zużycia prądu

ständig stały

Stärken (Pl.) [ˈʃtɛʁkn] mocne strony

T

tatsächlich [ˈta:t, zɛçliç] rzeczywiście

teamfähig [ˈti:m, fɛ:ɪç] zdolny do pracy
w zespole

tragbar [ˈtʁa:kba:ɐ] możliwy
do udźwignięcia

traurig smutny

trocken wytrawny

U

unbedingt koniecznie

unbegründet nieuzasadniony

unerfüllt niespełniony

unregelmäßig nieregularnie

unstillbar niedający się zaspokoić

unter der Leitung von jdm. pod czymś
kierownictwem

unter etw. leiden cierpieć z powodu
czegoś

unterstützen wspierać

untersuchen badać

unverarbeitet nieprzetworzony

unverändert niezmienny

Ü

über einen großen Wortschatz verfügen
dysponować bogatym słownictwem

über etw. verfügen dysponować czymś

über seine Verhältnisse (Pl.) leben [fɛɐ̯
ˈhɛltnɪsə] żyć ponad stan

überall [y:beˈʔal] wszędzie

überarbeiten opracować na nowo,
zaktualizować

überdurchschnittlich [ˈy:be, duʁçnɪtlɪç]
powyżej średniej

überlegen bleiben przewyższać, być
lepszym

übermäßig [ˈy:be, mɛ:siç] przesadny

übernehmen [y:beˈne:mən] przejmować

überraschend [y:beˈʁaʃnt] zaskakujący

überschreiten [y:beˈʁɛɪtn] przekraczać

überwachen [y:beˈvaxn] monitorować

überzeugen [y:beˈtʁʊɪŋn] przekonać

überzeugt przekonany

V

variieren [vaɪˈi:rən] różnić się

verantwortungsvoll [fɛɐ̯ˈʔantvɔʁtʊŋs, fɔl]
odpowiedzialny

verbieten zabraniać

verbinden łączyć

verboten zakazany

verbringen spędzać

vereinen łączyć

vergleichbar [fɛɐ̯ˈɡlaɪçba:ɐ] porównywalny

vergleichen [fɛɐ̯ˈɡlaɪçn] porównywać

vergleichsweise [fɛɐ̯ˈɡlaɪçs, vaɪzə]
stosunkowo

vergoren sfermentowany

verknüpft [fɛɐ̯ˈknʏpft] związany

verlassen opuszczać

vermehrt [fɛɐ̯ˈme:ɐt] wzmożony

vermeiden unikać

vermindert obniżony

vermissen tęsknić

vernachlässigen [fɛɐ̯ˈna:xlɛsɪŋn]
zaniedbywać

verringern zmniejszyć

verschleifen [fɛɐ̯ˈʃlaɪsn] zużywać się

verschlingen pochłaniać

verschmutzen [fɛɐ̯ˈʃmʊʦn] zanieczyszczać

verschwenden marnować

verstorben [ˌfɛɐ̯ˈʃtɔʁbn] zmarły

verstärken [fɛɐ̯ˈʃtɛʁkn] nasilać

vertiefen pogłębiać

verwerten utylizować

veröffentlichen [fɛɐ̯ˈʔɔɐ̯fɪntliçn] publikować

vielfältig [ˈfi:l, fɛltɪç] różnorodny

vielseitig wszechstronny

voller Tatendrang pełen motywacji
do działania

von etw. abhängen zależeć od czegoś

von geringer Qualität sein być niskiej
jakości

vor etw. bewahren uchronić przed czymś

voranschreitend [foˈʁan ˌʁɛɪtn]
rozwijający się

voraussetzen [foˈʁaʊs, zɛʦn] zakładać,
wymagać

vorbeigehen przechodzić obok

vorbeugen zapobiegać

vorlesen czytać na głos

vorstellen przedstawiać

Vorträge halten wygłaszać przemówienia

W

wachsen [ˈvaksn] rosnąć

wahllos nieprzemysłanie

warnen ostrzegać

Wasserkosten (Pl.) koszty zużycia wody

wegsehen odwracać wzrok

wegweisend wyznaczający kierunek

weltweit na całym świecie

werkstoffliches Recycling recykling
materiałowy

wertschätzen [ˈvɛʁt ʃɛʦn] szanować

wertvoll wartościowy

weshalb [ˈvɛʃalp] dlatego też

widersprechen sprzeciwiać się

wieder aufbereiten przetwarzać surowce
wtórne

wiederverwerten ponownie
wykorzystywać, recyklingować

wirksam skuteczny

wirtschaftlich gospodarczy

wissbegierig [ˈvɪsbə, gi:lɪç] głodny wiedzy

Z

zeigen [ˈʦaɪŋn] pokazywać

zeitweise [ˈtsaɪt, vaɪzə] tymczasowo

zu erschwinglichen Preisen *idiom.*
w przystępnych cenach

zu etw. führen prowadzić do czegoś

zu sagen pflegen mieć w zwyczaju
mawiać

zudrehen zakręcać

zufällig [ˈtsuːfɛlɪç] przypadkowy

zuführen [ˈtsuːfyːʁən] dostarczać

zugleich jednocześnie, zarazem

zugunsten von etw. na korzyść czegoś

zulassen dopuszczać

zumindest [tsuˈmɪndəst] przynajmniej

zunehmen [ˈtsuːneːmən] wzrastać

zunehmend [ˈtsuːneːmənt] coraz bardziej

(Geld) zur Seite legen odkładać

(pieniądze)

zurücklegen [tsuˈʁʏkˌleːɡn] odkładać

zurückreichen [tsuˈʁʏkˌʁaɪçn] sięgać
wstecz

zusammenfassend podsumowując

zusammenstellen [tsuˈzamənˌʃtɛlən]

zestawiać

zustimmen zgadzać się